

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון אלרגנים במזון), התשע"ב-2012

בתוקף הסמכות לפי סעיף 3 לפקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, שנטלתי לעצמי לפי סעיף 34 לחוק יסוד: הממשלה², ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת לפי סעיף 21א(א) לחוק יסוד: הכנסת³ וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁴, אני מתקין תקנות אלה:

- הגדרות** 1. בתקנות אלה –
- "אלרגיה למזון" – תגובת פתולוגית של הגוף לחומר המהווה חלק מרכיב במזון (אלרגן), המתרחשת באמצעות מערכת החיסון;
- "אלרגן" – חומר העשוי לגרום לאלרגיה למזון ונמצא במזונות המפורטים בתוספת הראשונה;
- "אתר האינטרנט" – אתר האינטרנט של משרד הבריאות שכתובתו www.health.gov.il;
- "גלוטן" – כהגדרתו בתקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון ללא גלוטן), התשנ"ו-1996⁵;
- "דגנים" – חיטה (לרבות: *Spelt, Kamut, Triticale*), שיפון, שעורה ושיבולת שועל, לרבות היברידיים שלהם;
- "הוראות הסימון" – סימון לפי תקנה 3(א);
- "המנהל" – המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לעניין תקנות אלה;
- "חומר מסייע ייצור", "תוסף מזון", "תסחיב" – כהגדרתם בתקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א – 2001⁶ (להלן – תקנות תוספי מזון);
- "מזון ארוז מראש" – מזון שנארז בידי יצרן בטרם שיווקו;
- "מעבדה מוכרת" – מעבדה שהכיר בה המנהל לעניין תקנות אלה;
- "רכיב" – מוצר מזון, חומר מוצא או תוספת המשמשים בייצור המזון, לרבות חומרים נותני טעם וריח, חומר מסייע ייצור, תוסף מזון, תסחיב ותוסף תזונה;
- "שיווק" – העברה לאחר בכל דרך מדרכי ההעברה;
- "תוסף תזונה" – כהגדרתו בתקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי תזונה), התשנ"ז – 1997⁷.

2. (א) לא ייצר אדם מזון ארוז מראש, לא ייבאו, לא יאחסנו לא ישווקו ולא יציגו למכירה אם יש ברכיביו או שלצורך ייצורו שימש רכיב המכיל אלרגן, בשיעור כלשהו, שמקורו באחד מהמזונות המפורטים בתוספת הראשונה, אלא אם כן סומן מקור זה ברשימת הרכיבים ובתיבת מידע על גבי אריזת המזון, באופן ברור ושאינו ניתן למחיקה כמפורט

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

בתקנות 3 ו- 4 ;

- ואולם, אם המזון הארוז פטור לפי דין מחובת סימון רכיבים, יסומן המקור בתיבת המידע בלבד כמפורט בתקנה 4.
- (ב) כלל המזון רכיב בשיעור כלשהו, שמקורו באחד מהמזונות המפורטים בתוספת הראשונה, חזקה כי רכיב זה מכיל אלרגן.
- (ג) גלוטן יסומן רק אם שיעורו עולה על 20 חלקים למיליון במזון.

3. **אופן סימון מזון
ארוז מראש
המכיל אלרגן
ברשימת
הרכיבים**

(א) כלל מזון ארוז מראש רכיב המכיל אלרגן, שמקורו באחד מהמזונות בתוספת הראשונה, יסומן שם המזון בעברית כפי שהוא מופיע בתוספת הראשונה, ברשימת הרכיבים במזון, בסוגריים, מיד אחרי שם הרכיב, בגודל ובהדגשה שלא יפחתו מאופן סימון הרכיב; ולגבי רכיב שמקורו בקבוצת האגוזים שבתוספת הראשונה יסומן זן האגוז בשמו בעברית כפי שהוא מופיע בתוספת הראשונה; הסימון ייעשה במתכונת שלפי התוספת השנייה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) -

- (1) כלל מזון ארוז מראש שני רכיבים או יותר המכילים אלרגן שמקורם מאותו מזון המפורט בתוספת הראשונה, ולעניין אגוזים – מקורם מאותו זן, ניתן להחיל את הוראות הסימון רק על הרכיב המופיע ראשון מביניהם ברשימת הרכיבים;
- (2) כלל מזון ארוז מראש רכיב אשר שמו כולל את אחד המזונות הנקובים בתוספת הראשונה או אחד מזני קבוצת האגוזים כאמור, לא יחולו לגביו הוראות הסימון;
- (3) כלל מזון ארוז מראש גלוטן בשיעור העולה על 20 חלקים למיליון, אחרי ציון שם הדגן לפי הוראות הסימון ובתוך אותם סוגריים, יסומן מקף ואחריו המילה "גלוטן" ואם לא חלות הוראות הסימון, לפי פסקה (2), אחרי שם הרכיב תופיע בסוגריים המילה "גלוטן".

4. **אופן סימון מזון
ארוז מראש
המכיל אלרגן
בתיבת מידע**

(א) כלל מזון ארוז מראש רכיב אחד או יותר המכיל אלרגן, שמקורו באחד מהמזונות בתוספת הראשונה, יסומן שם המזון בעברית כפי שהוא מופיע בתוספת הראשונה בתיבת מידע במתכונת שלפי פרט 2 בתוספת השנייה (להלן – תיבת מידע), ולגבי רכיב שמקורו בקבוצת האגוזים שבתוספת הראשונה יסומן זן האגוז בשמו בעברית.

(ב) כלל מזון ארוז מראש גלוטן בשיעור העולה על 20 חלקים למיליון,

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

אחרי ציון שם הדגן לפי תקנת משנה (א) יסומן מקף ואחריו המילה "גלוטן".

(ג) תיבת המידע תסומן במסגרת, בסמוך ומיד לאחר רשימת הרכיבים במזון, באופן בולט לעין הצרכן; האותיות בה יהיו בולטות וברורות, על רקע שיאפשר קריאתן בנקל, בגודל ובהדגשה שלא יפחתו מאופן סימון רשימת הרכיבים.

הוראות תקנות אלה יחולו גם על סימון משקאות משכרים כהגדרתם בסעיף 2(ב) לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח – 1968⁸.

5. **סימון משקאות משכרים**

סימן אדם מידע נוסף שאינו נדרש לפי תקנות אלה, יחולו על סימון המידע הנוסף הוראות אלה:

6. **אופן סימון מידע נוסף**

(1) אם סומן מידע לפי תקנה 4 – הסימון יהיה באותה תיבת מידע, מיד אחרי סימון המידע לפי תקנה 4, לפי המתכונת שבפרט 3(א) בתוספת השנייה, מהמילים: "עלול להכיל:";

(2) אם לא סומן מידע לפי תקנה 4 - הסימון יהיה בתיבת מידע בהתאם להוראות תקנה 4(ג) ולפי המתכונת שבפרט 3(ב) בתוספת השניה, מהמילים: "עלול להכיל:".

בתקנה זו, "מידע נוסף" – מידע נוסף על זה הנדרש בתקנה 2, באשר להימצאות אלרגן שמקורו באחד מהמזונות המפורטים בתוספת הראשונה, שאינו ברכיבי המזון ולא שימש לצורך ייצורו.

(א) המנהל יאשר שיטת בדיקה לזיהוי הימצאות אלרגנים; שיטת בדיקה כאמור תפורסם באתר האינטרנט של המשרד.

(ב) בדיקה לזיהוי הימצאות אלרגנים תיעשה רק באמצעות שיטת בדיקה שאושרה כאמור בתקנת משנה (א).

7. **שיטות בדיקה**

המנהל רשאי לדרוש ביצוע בדיקה במעבדה מוכרת לצורך זיהוי הימצאות אלרגנים במזון; יצרן או יבואן של מצרך מזון, לפי העניין, יישא בהוצאות הבדיקה וישלמן במישרין למעבדה מוכרת, וזאת בין אם נטל בעצמו את הדגימה לפי דרישת המנהל, ובין אם זו ניטלה בידי המפקח.

8. **בדיקות לפי דרישת המנהל**

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

תחילה

9. תחילתן של תקנות אלה ביום ל' בשבט התשע"ד (31 בינואר 2014).

תוספת ראשונה
(תקנות 2 עד 4 ו- 6)

שמות המזונות המכילים אלרגנים

1. חלב
2. ביצים
3. דגים
4. סרטניים (Crustacean)
5. רכיכות (Molluscs)
6. אגוזים :

שם הזן בעברית	השם הבוטאני	שם נפוץ/מקובל באנגלית
שקד	<i>Prunus dulcis</i> (Rosaceae) <i>Amygdalus communis</i> L.	Almond
אגוז ברזיל	<i>Bertholletia excelsa</i> (Lecythidaceae)	Brazil nut
אגוז קשיו	<i>Anacardium occidentale</i> (Anacardiaceae)	Cashew
ערמונים	<i>Castanea</i> spp. (Fagaceae)	Chestnut (Chinese, American, European, Seguin)
אגוז קוקוס	<i>Cocos nucifera</i> L. (Arecaceae (alt. Palmae))	Coconut
אגוז לוז	<i>Corylus</i> spp. (Betulaceae)	Filbert/hazelnut
אגוז מאקדמיה	<i>Macadamia</i> spp. (Proteaceae)	Macadamia nut/Bush nut
אגוז פקאן	<i>Carya illinoensis</i> (Wangenh.) K. Koch (Juglandaceae)	Pecan
צנובר	<i>Pinus</i> spp. (Pinaceae)	Pine nut/Pinon nut
פיסטוק חאלבי	<i>Pistacia vera</i> L. (Anacardiaceae)	Pistachio
אגוז מלך	<i>Juglans</i> spp. (Juglandaceae)	Walnut (English, Persian, Black, Japanese, California), Heartnut, Butternut

7. בוטנים
8. חיטה *
9. שיפון *
10. שעורה *
11. שיבולת שועל *
12. סויה
13. שומשום

* לרבות היברידיים שלהם.

תוספת שנייה
(תקנות 2 עד 4 ו- 6)

1. סימון ברשימת הרכיבים לפי תקנות 2 ו- 3 :

רכיבים : שם הרכיב (שם המזון מהתוספת הראשונה שהוא מקור האלרגן, ולגבי אגוז שם הזן) ולעניין גלוטן בשיעור העולה על 20 חלקים למיליון :
רכיבים : (1) אם הרכיב מכיל דגן – שם הרכיב (שם הדגן – גלוטן) ;
(2) אם שם הרכיב מכיל את שם הדגן – שם הרכיב (גלוטן).

2. סימון בתיבת מידע לפי תקנות 2 ו- 4 :

מידע על אלרגנים :

מכיל : שם המזון מהתוספת הראשונה שהוא מקור האלרגן, ולגבי אגוז שם הזן ; אם המזון מכיל גלוטן בשיעור העולה על 20 חלקים למיליון יופיע לצד שם הדגן "– גלוטן";

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

3. סימון מידע נוסף בתיבת מידע לפי תקנה 6

(א) אם יש סימון בתיבת מידע לפי תקנה 4 -

מידע על אלרגנים :

מכיל : שם המזון מהתוספת הראשונה שהוא מקור האלרגן, ולגבי אגוז שם הזן ; אם המזון מכיל גלוטן בשיעור העולה על 20 חלקים למיליון יופיע לצד שם הדגן "– גלוטן";

עלול להכיל : שם המזון מהתוספת הראשונה שהוא מקור האלרגן, ולגבי אגוז שם הזן ; אם המזון מכיל גלוטן בשיעור העולה על 20 חלקים למיליון יופיע לצד שם הדגן "– גלוטן".

(ב) אם אין סימון בתיבת מידע לפי תקנה 4 -

מידע על אלרגנים :

עלול להכיל : שם המזון מהתוספת הראשונה שהוא מקור האלרגן, ולגבי אגוז שם הזן ; אם המזון מכיל גלוטן בשיעור העולה על 20 חלקים למיליון יופיע לצד שם הדגן "– גלוטן".

בנימין נתניהו

ראש הממשלה ושר הבריאות

התשע"ב (_____) (חמ 3-4129)

1. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 36, עמ' 750.
2. ס"ח התשס"א, עמ' 158.
3. ס"ח התשי"ח, עמ' 69 ; התשס"א, עמ' 166.
4. ס"ח התשל"ז, עמ' 226 ; התשנ"ד, עמ' 348.
5. ק"ת התשנ"ו, עמ' 853 ; התשע"א, עמ' 733, התשע"ב, עמ' _____.
6. ק"ת התשס"א, עמ' 395 ; התשס"ג, עמ' 443 ; התשס"ג, עמ' 1137.
7. ק"ת התשנ"ז, עמ' 638 ; התש"ס, עמ' 275.
8. ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.